

Information om Giardia hos hundar – 27/03/2020

Samlat och skrivet av Maria Malidaki, leg. veterinär, C&C Djurcenter

- Vid frågor kring denna text vänligen kontakta vetmaria@ccdjurcenter.se
- Vid allmänna frågor och information om Giardia hänvisas djurägaren också till Statens Veterinärmedicinska Anstalt. Kontaktuppgifter finns på <https://www.sva.se/>
- Är din hund sjuk kontaktar du din veterinär för att boka en tid för undersökning. Texten ger generell information om Giardia hos hundar och ska inte användas som ersättning för undersökning och eventuellt behandling av ditt djur.

Vad är Giardia?

Giardia är en parasit som tillhör gruppen protozoa. Parasiten kan endast observeras i mikroskopisk nivå, dvs att man inte kan se den med blotta ögon i avföringen som man kan t.ex. göra med andra parasiter som maskar. Den lever i slemhinnan i tunntarmen.

Det finns olika arter av Giardia som brukar smitta olika arter av djur. Typer A och B smittar människor och andra däggdjur. Hundar smittas dock oftast av typ C och D.

Hur smittas en hund av Giardia?

Parasiten producerar cystor som utsöndras genom avföringen. Cystorna kan inte heller ses med blotta ögon. Hunden blir smittad genom att få i sig cystorna, genom t.ex. att slicka eller äta något från en yta där det finns cystor. Cystor kan finnas i utomhusmiljön (t.ex. gräs, vatten), på bakdelen (päls, rumpa) av en annan hund, på tyg och golv där en hund kan ha bajsat eller suttit. Bara ett fåtal cystor behövs för att smitta ska ske.

Hundar som smittas av Giardia börjar utsöndra cystor ca 4-16 dagar efter första smitta. Både djur med och utan symtom kan utsöndra Giardia. Utsöndringen kan pågå i flera veckor eller i vissa fall månader. Det beräknas att ca 3-7% av hundar i Europa är smittade av Giardia, och procenten är betydligt högre hos valpar.

Vilka är de vanligaste symtomen? Är sjukdomen livsfarlig?

Det vanligaste symtomet är lös avföring antingen ständligt eller till och från. Avföringen kan variera mellan mjukare / kladdiga korvar, krämig avföring utan form eller vattmig diarré. Vissa djur kan ha blod eller slem i avföringen. Vissa djur går ner i vikt eftersom de förlorar

näringsämnen genom avföringen. Ibland kan djuret få kräkningar eller bli trött och slö. Vissa djur får inga symtom alls trots att de är smittade.

Det kan finnas andra samtidiga anledningar till att en hund med Giardia visar symtom. Djur som blir stressade, som har samtidiga bakomliggande tarmsjukdomar (som t.ex. allergier, inflammatorisk tarmsjukdom, brist på särskilda vitaminer, obalans i tarmfloran) eller vars diet ändrades plötsligt kan få symtom av Giardia om de har blivit smittade. Detta eftersom Giardia hittar ett bra tillfälle att skada tarmslemhinnan om den redan är påverkad och försvagad av något annat.

Giardia själv är sällan livsfarlig för hunden. Unga djur, djur med sjukdomar som försvagar immunförsvaret och djur med andra sjukdomar (framförallt tarmsjukdomar) har högre risk för kraftiga symtom från Giardia. Då är det viktigt att man också behandlar / hanterar den bakomliggande sjukdomen. Djur som blir mycket dåliga i magen med vattnig diarré kan behöva bli inlagda i djursjukhus för att få uppvätskning.

Pga det är det mycket viktigt att söka veterinärvård med undersökning och eventuellt prov för tarmfunktion om din hund har varit lös i magen till och från eller om hunden blev lös i magen och konservativ behandling (skonsam mat, kosttillskott för att stoppa diarrén och ge hunden goda tarmbakterier) inte hjälper.

När ska man skicka in ett träckprov? Hur ska man skicka ett träckprov? Vad visar träckprovet?

Ett träckprov skickas när det finns symtom och misstanke för parasitsjukdom. Eftersom hundar vistas i utomhusmiljön (i jämförelse med t.ex. katter som kan bo strikt inomhus) finns det alltid risk att en hund som är lös i magen har fått i sig olika slags parasiter. Det finns inte någon rekommendation att skicka träckprov från hundar utan symtom.

Du som djurägare samlar provet själv och antingen skickar själv till SVA eller lämnar du in provet till en veterinärklinik efter tidsbokning så att personalen kan skicka in provet. Instruktioner för provtagning finns i SVAs hemsida. Just för Giardia ska man helst samla avföring från tre påföljande dagar.

Träckprovet ger ett positivt eller negativt svar angående cystor av Giardia som kan finnas i avföringen. Ett positivt svar betyder att hunden har Giardia och utsöndrar cystor med avföringen. Ett negativt svar betyder att hunden inte hade cystor av Giardia den dagen hunden provtogs.

Träckprovet visar inte vilken typ av Giardia hunden är smittad med (A, B, C eller D) och inte heller antalet cystor som utsöndras. Antalet cystor som utsöndras har inte kopplats till hur sjuk hunden blir och därför ändrar siffran inte hanteringen av sjukdomen.

På hundar med symtom som behandlades för påvisad Giardia skickas ett nytt prov 7-14 dagar efter avslutningen av behandlingen. Olika källor varierar i den rekommendationen - vissa nämner att skicka prov efter 5 dagar, andra efter 4 veckor.

När ska man behandla hunden mot Giardia? Vilka läkemedel finns för att behandla Giardia effektivt? Kan en infektion av Giardia självläka?

Djur utan symtom som är positiva på träckprov mot Giardia behöver inte behandlas enligt rekommendationerna från SVA och ESCCAP (European Scientific Committee for Companion Animal Parasites). Den vetenskapliga litteraturen är överens med den riktlinjen. Målet med behandlingen är att djurets tarm ska återhämta sig och att djuret ska må bra och vara friskt. Målet med behandlingen är **inte** att djuret ska få ett negativt träckprov, trots att djuret inte visar symtom!

Djur utan symtom och med negativt träckprov ska inte behandlas.

Djur med symtom och positivt träckprov kan behandlas efter rådgivning med veterinär. Risk för återsmittan är hög och man ska vara förberedd att flera behandlingar kan krävas. Det finns receptfria och receptbelagda läkemedel som kan ges mot Giardia, och vilket läkemedel man ska använda, på vilka doser och för hur lång tid bestäms av din veterinär.

I den vetenskapliga litteraturen nämns också som behandlingsplan att låta immunförsvaret på en annars frisk hund (dvs som inte har andra samtidiga sjukdomar) ta hand om infektionen i tarmen. Detta rekommenderas om djuret har behandlats flera gånger utan framgång. Infektionen kan självläka men det finns inget långsiktigt smittskydd från immunförsvaret som det blir t.ex. när djuret vaccineras.

Observera att upprepade behandlingar med läkemedel som agerar i tarmen kan ändra tarmfloran och kan leda till resistent typer av Giardia mot specifika läkemedel. Därför ska djuret inte behandlas i förebyggande syfte och utan rådgivning med veterinär.

Finns det något långvarigt skydd för min hund mot Giardia?

Nej, det finns inte något långvarigt skydd mot Giardia. Parasiter stimulerar inte immunförsvaret på ett sätt som leder till långvarigt skydd. Inga läkemedel täcker djuret under en särskild period,

som t.ex. fästingmedel gör mot fästingar (hunden blir skyddad i 1-3 månader beroende på preparat).

Läkemedel som ges mot parasiter agerar genom att döda parasiterna just där och då djuret behandlas. Det betyder att en hund som behandlades och blev av med smittan idag kan bli smittad igen imorgon. Därför ska friska djur utan symtom inte behandlas och provtas i onödan. En hund kan bli smittad av Giardia flera gånger i livet utan att man ens vet om det, då djuret inte visar några symtom. Alla hundar som vistas ute har risk för att smittas av parasiter, inklusive Giardia.

Vilka andra åtgärder behövs för att minska risken för återsmitta?

SVAs hemsida nämner olika åtgärder som man ska göra för att minska risken för återsmitta på djur som har symtom och behandlas. Det inkluderar b.la. strikt hygien hemma med specifika rengöringsmedel (Klorin, Virkon, P3-Triquant har visat effekt), tvätt av ytor, hundkläder, hundsängar, filter och tyg, rengöring av matskålar och vattenskålar. Hos djur med symtom är det viktigt att schamponera pälsen och huden framförallt på bakdelen för att lossna av eventuella cystor som kan finnas i huden / pälsen och som kan leda till återsmitta. Avföringen ska kastas i stängda plastpåsar så snart som möjligt. Jag hänvisar er till SVAs hemsida för mer detaljerad information om sanering hemma.

Varför är det svårt att bli av med Giardia i utomhusmiljön?

Cystorna är väldigt tåliga i utomhusmiljön. Troligast har den ganska varma och fuktiga vintern 2019-2020 här i Sverige gjort det enklare för parasiterna att överleva i miljön och det kan ha ökat risken för återsmittan. SVA nämner att cystorna *"kan överleva i flera månader i fuktigt och sval miljö, exempelvis 1-3 månader i 10°C vatten och 2 månader i jord som är 4°C"*. Cystorna är känsliga för torra och varma miljöer samt frysning (ju kallare är det desto snabbare dör cystorna). Det betyder att vi kanske just nu behöver vänta på en varm och lite torrare sommar för att bli av med cystorna på utomhusmiljön.

Vad gör man på ställen där det samlas flera hundar, t.ex. hunddagis, hundkurs osv?

Eftersom miljön och parasitbelastningen varierar mycket på olika ställen rekommenderar jag att hunddagiset / hundkursledaren osv rådfrågar med SVA om hur de ska hantera ett fall där hundar i dagiset / kursen har haft symtom och påvisats ha Giardia i träckprovet. Djurägarna behöver diskutera med den ansvariga personen i företaget och följa de riktlinjerna som företaget fick.

Min hund har testats positiv för Giardia men har inga symptom, har fast avföring och mår bra. Ska jag ändå behandla? Kan hunden umgås med andra hundar?

Hundar som testas positivt men har fast avföring behöver inte behandlas. Frågan dock om hur det blir med att umgås med andra hundar har jag personligen inte fått bra svar på, varken från SVA, den vetenskapliga litteraturen eller mina kollegor.

Mitt eget resonemang med tanke på parasitens livscykel är att:

- Smittrisk finns alltid för alla hundar som vistas ute
- Varje hund är en möjlig utsöndrare av Giardia, eftersom både hundar med lös och fast avföring kan utsöndra cystor
- Det är praktiskt omöjligt och onödigt att regelbundet testa friska djur för eventuell smitta, därför finns det inte en sådan rekommendation
- En hund som är negativ på ett träckprov idag kan bli en hund som är positiv imorgon trots behandling, isolering och alla andra åtgärder, så länge hunden inte lever i en ”skyddsbubbla”.

Med det resonemanget i åtanke skulle jag som djurägare vara ärlig med att informera att min hund just nu utsöndrar Giardia och kan smitta andra hundar men att den har inga symptom. Så länge jag plockar min hunds avföring och ser till att hunden är ren på bakdelen skulle det virtuellt inte finnas risk för smitta. Jag vet ju inte om hunden bredvid också utsöndrar Giardia. Därför testas vi inte friska djur i onödan - det ändrar varken smittrisken eller behandlingsplanen.

Min hund har testats positiv för Giardia och är lös i magen. Vad gör man då? Kan hunden umgås med andra hundar?

Det är rekommenderat att din hund inte umgås med andra hundar tills den är bra i magen, för att minska smittrisken. Det är betydligt svårare att hålla både hunden och miljön ren när hunden har lös avföring som man inte ens kan plocka bort effektivt från marken.

Observera att problemet med Giardia kan återkomma. Får din hund upprepade problem med Giardia är det viktigt att börja söka för andra bakomliggande anledningar som gör att tarmen inte kan återhämta sig från smittan.

Min hund har testats negativ för Giardia. Kan hunden umgås med andra hundar som tidigare testades positivt för Giardia?

Din hund kan umgås med hundar som tidigare testades positivt för Giardia så länge hundarna är nu bra i magen. Risken för att din hund blir smittad av de hundarna är lika med risken av att bli smittad av vilken annan hund som helst, samt från utomhusmiljön.

Min hund har testats negativ för Giardia men ändå har lösare avföring (kanske till och från om inte ständigt). Vad gör man då?

Boka en tid hos din veterinär. Det finns många anledningar bakom lösare avföring förutom parasiter i tarmen som ditt djur kan behöva utredas och behandlas för.

Smittar Giardia människor eller andra djurarter?

Det finns risk för smitta av Giardia typ A och B mellan olika arter, så en människa kan smittas av Giardia från en hund och kan smitta en hund med Giardia av just de typerna. Det finns rapporter av Giardia typ A hos hundar, som också smittar människor (oklart dock om vem som smittade vem), medan Giardia typ B rapporteras väldigt sällan hos hundar. Risken för smitta från hund till människa beräknas generellt vara ganska låg eftersom hundar oftast blir smittade av Giardia typ C och D som inte smittar människor.

God hygien är den viktigaste åtgärden för att minska smittrisken på en hund som har symtom och är positiv för Giardia. Observera att träckprovet för Giardia inte visar vilken typ av Giardia har smittat hunden.

Utvalda källor med generell information om Giardia hos hundar

- [SVA - Giardia intestinalis hos hund](#)
- [ESCCAP Guidelines for intestinal protozoa in dogs and cats](#)
- [VCA Hospitals - Giardia in Dogs](#)
- [Veterinary Internet Network - Diagnosis and Treatment of Giardia Infections in Dogs and Cats](#)
- [DVM 360 - Giardia infection in dogs and cats](#)